

Corpulu se deossebesce mai ântëiu în douë părți principale: partea vërtôsă sêu ôssele, și partea môle, adecă: **carnea**, **sângele** și alte materii curgëtore. Corpulu, privitu pe din-afară. se deossebesce în doë părți: ântëiu **trunchiulu** și alu doilea **membrii**. Trunchiulu este partea din miđlocu și cea principală; adecă aceea, care cuprinde organele cele mai însemnate pentru vieță. Trunchiulu se împarte assemine în trei părți: ântëiu **capulu** cu **creerii**, în care se întrunescu tôte simțirile nôstre; în creeri stă și mintea. Alu doilea **peptulu**, care cuprinde **plumônii**—organu de respirațiune—și **âanima**—organu de circulațiune; —și alu treilea **pentecele**, care cuprinde: **stomaculu**, **mațele**, **fieatulu** sêu **maiulu**, **splina**, **rerunchii** și altele; tôte destinate mai multu pentru mistuirea bucateloru.

A doua parte a corpului, suntu membrii! adecă **mânele** și **picioarele**, organe de mișcare și muncă.

Aceste suntu cele mai însemnate părți, din care se compune corpulu nostru. Citiți acum, ca să vedeți cum și din ce suntu formate și la ce se întrebuintează tôte aceste părți.

16. Ôssele. Ôssele fiindu părțile cele mai vërtôsse, suntu stâlpii sprijinatori ai corpului nostru. Ôssele suntu grele, albi și neîntîndëtore. Prin silă mare, se frângu. Cele mai multe ôsse, suntu bortite ca nisce fluere, și conținu în ele **mëduhă**. Ele suntu unite între sine prin **închieturi**. Închieturile însă, suntu îmbrăcate cu **sfârcu**, ca să nu se frece ôssele unulu de altulu. Tôte închieturile suntu întărite cu legături tari, ca să nu se desfacă; ér' ca sfârcurile să fie mlădiöse și să nu se usuce, neîncetatu se scurge în ele o materie cleiôsă, din nisce mici ghindurele.

Ôssele suntu păreții corpului. Ele se împartu în ôsse lungi, și care au forma fluierului; ôsse late, ôsse scurte și în ôsse mixte sêu amestecate. Ôssele lungi forméză membrele: adecă **mânele** și **picioarele**; ôssele late forméză **trunchiulu** corpului; ér' cele scurte, prin unirea loru, forméză părțile cele mișcătore ale corpului, precum: **ossulu spinărei** sêu **columna vertebrală** etc. Tôte ôssele împreună, forméză **scheletulu** corpului omenescu. Ôssele mai suntu îmbrăcate pe dinăuntru și pe dinafară, cu o peliță numită **periostu**. De-assupra acestei pelițe, stă **carnea** și **pelea**. Și cei 32 dinți, âncă suntu numerați între ôsse; dar' ei nu suntu îmbrăcați cu **periostu**; ci cu unu felu de **smalțu**, care plesnesce așoru, când mâncăma ceva ferbinte, ș'apoi bemu îndată apă rece.

17. Cetatea Némțului.

Nóptea-și întinsesse negrele umbre, peste îngrozitorulu locu a Re-sboeniloru; mii de voci d'ale soldațiloru răniți, își umplea ânima de jale și milă; ér' voinicii Moldoveni, câți mai scăpasseră sănătoși, se retrăgeau cu iutelă prin desişulu codriloru. Eronlu Stephan, incunjuratu de cei mai bravi căpitani, și urmatu de soldați, mergea posomoritu înnainte. Unii dintre soldați, cădeau pe drumu, slăbiți de fôme și oste-nela cruntei bătălii; dar' Stephan rănitu, nu se oprî din mersulu sêu.